

'Boeren kiezen bewust voor schaalvergroting'

▲ Pieter Klaas Westerhuis op het fundament van zijn nieuwe loods. "Nieuwbouw is voor mij de beste keus." Foto: Peter Wassing

SCHARRELEN OF OPSCHALEN

DAGBLAD THEMA

”
Romantiek van het boerenbedrijf is weg

De schaalvergroting in de landbouw houdt de gemoe-deren flink bezig. Maar hoe denkt het Noorden er eigenlijk over? Die vraag staat centraal in een grote publieksenquête en een serie artikelen in *Dagblad van het Noorden* en de *Leeuwarder Courant*. Vandaag: welke rol spelen schaalvergroting en modernisering in de landbouw? Durven boeren weer te investeren, bijvoorbeeld in nieuwe bedrijfshuisvesting?

Door Gerdt van Hofslot

Leek/Usquert Heeft de boer toekomst in Noord-Nederland? Akkerbouwer Pieter Klaas Westerhuis uit Usquert hoeft daar niet lang over na te denken. "Ik heb absoluut vertrouwen in de toekomst. En als moderne boer moet je investeren om mee te kunnen doen", zegt hij, staande voor het fundament van zijn in aanbouw zijnde opslagloods. Waar andere boeren aanhikken tegen schaalvergroting of modernisering, heeft hij de knoop doorgemaakt en besloten tot nieuwbouw. Westerhuis (48) is eigenaar van

een bedrijf met 140 hectare. Poot-aardappelen zijn de kurk van de onderneming. Daarnaast verbouwt hij graan, uien en wortels. De nieuwe 1500 vierkante meter grote loods die nu wordt gebouwd, is vooral bedoeld voor de opslag van graan en uien, terwijl er ook machines worden gestald. Hij hoopt er in augustus het eerste graan op te kunnen slaan. De loods krijgt geen koeling, maar wel computerge-stuurde ventilatie-apparatuur.

"Heel veel collega's staan voor dezelfde beslissing: vervang ik mijn oude schuur, of doe ik nog een keer groot onderhoud. Ik denk dat nieuwbouw voor mij de beste keus is", zegt de ondernemer. "Maar je hebt veel verschillende typen bedrijven."

Hij krijgt voor zijn project een bijdrage uit het Waddenfonds. "Deze schuur is ingepast in het landschap, want dit is een beschermd dorpsgezicht. Dit ontwerp kan ook elders worden gebruikt."

Ook directeur Geert de Boer van het gelijknamige staalbouwbedrijf uit Leek signaleert een toenemend optimisme in de agrarische sector. Er wordt meer geïnvesteerd in bijvoorbeeld nieuwe bedrijfshuisvesting dan een paar jaar geleden.

"Een paar jaar terug kochten boeren precies wat ze nodig hadden, liever nog iets minder. Nu mogen schuren weer wat groter worden, met het oog op de toekomst. Iedereen heeft immers voedsel nodig, de voedselprijzen stijgen. Boeren kijken weer vooruit, kiezen bewust

voor schaalvergroting. Voor het overleven is dat ook de enige oplossing, omdat je zo je kosten kunt verlagen. Dat zie je sterk terug in de akkerbouw."

De Boer merkt dat bijvoorbeeld aan het feit dat hij meer multifunctionele opslagruimten neerzet op het platteland. "Het zijn loodsen die voor de opslag van graan, maar ook voor andere gewassen zoals aardappelen en uien gebruikt kunnen worden. Dat kan door ventilatie en koeling in te bouwen. Zo'n opslag is 15 procent duurder dan een gewone, maar dat bedrag kan een boer zeker terugverdienen."

Want, vervolgt de bouwer, door zelf gewassen op te slaan krijgt een agrariër meer speling. "Als de prijs op de termijnmarkt laag is, slaat hij op. Stijgt de prijs, dan kan hij uitleveren. Neem uien, daarvan schommelt de prijs nogal. Het ene jaar zijn ze niets waard, het volgende jaar zijn ze goud waard. Door een moderne opslag is een boer minder afhankelijk van de markt."

De bouwer uit het Westerkwartier tekent aan dat zijn opslagloodsen in de regel door grotere boeren worden besteld. "Ze zijn vooral voor volumeboeren, een kleine boer kan dit niet bolwerken."

Dat veel boeren in Groningen in schaalvergroting een veilige route naar de toekomst zien, blijkt ook uit een in 2011 gehouden onderzoek van het adviesbureau CAB. De onderzoekers, die hun oor te luisteren legden in Noord-Groningen, vonden uit dat meer dan de helft van de

agrarische bedrijven in dat gebied de afgelopen vijf jaar in omvang was toegenomen. Vooral om zo meer kans te maken op een hoger inkomen.

En ook in de toekomst willen veel boeren doorgroeien. Niet alleen door op grotere schaal te boeren, maar ook door modernisering en verdere mechanisatie. Als belangrijkste bedreiging zien de onder-vraagde boeren de strenge regelgeving rond de natuur en de overheid. De schaalvergroting en intensivering van de landbouw hebben een prijs, zegt bouwer De Boer. Het boerenleven is er door veranderd. "De romantiek van het boerenbedrijf is weg. Het is nu een keiharde business."

Boer Westerhuis geniet desondanks nog steeds. "Dit is een prachtig, veelzijdig vak. We zijn niet alleen boer, maar ook landschaps- en vermogensbeheerder."

Enquête over schaalvergroting

De noordelijke publieksenquête over de schaalvergroting in de landbouw is een gezamenlijk initiatief van boerenorganisatie LTO Noord, de noordelijke milieufederaties, *Dagblad van het Noorden* en de *Leeuwarder Courant*. Op zaterdag 22 juni wordt de vragenlijst gepubliceerd in beide kranten. Ook op de sites van LC en DvHN kan de enquête vanaf die datum worden ingevuld.

Zie voor meer informatie: www.dvhn.nl/landbouwenquete